

Márta

2004.07.26. Hétfő
U.szám

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

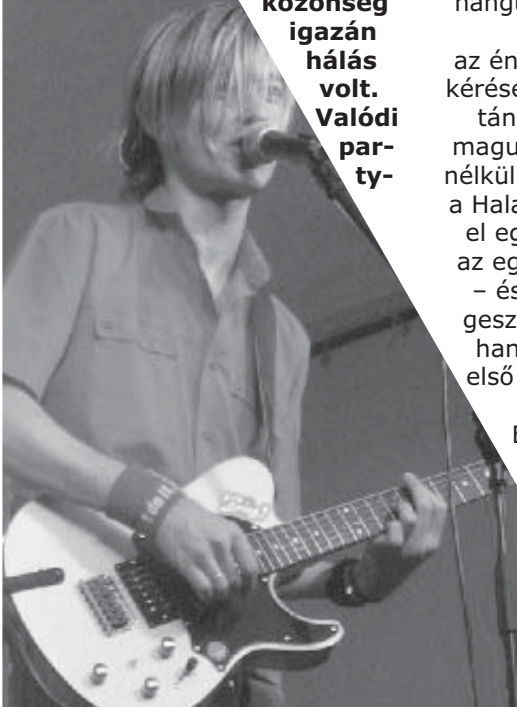
A fenti címet rövidíteni lehetne: 30Y. Ez az együttes már régóta ad koncerteket a Völgyben, én mégis most láttam őket először élőben, Taliándörögdön, a Lőtér színpadon. Csalódást nem okoztak, és – mivel ez a Völgyben ritkaságnak számít – a közönség igazán hálás volt. Valódi party-

hangulat, valódi koncert, valódi 30Y!

A taliándörögdi Lőtér színpadon pontosan este hét órakor kezdődött a 30Y együttes koncertje. Már a hangolás közben beindult a pörgés: amint megpendítették az első húrokat, a közönség tudta: itt egy óriási koncert lesz. Az énekes, Beck Zoltán egy angol nyelvű dal részletével kezdte saját mikrofonjának behangolását, amit aztán később a forró hangulatban megint elénekelt.

Az első hangok után az énekes tolmácsolta a dobos kérését, hogy a közönség tagjai táncoljanak, és érezzék jól magukat. Azt hiszem, ez kérés nélkül is ment volna! Legelőször a Halak című számot játszották el egészben – ami szerintem az együttes legismertebb dala – és talán ezzel a szokatlan gesztussal sikerült hihetetlen hangulatot teremteniük. Az első számok után még ment a hangolás egy kicsit.

Én még soha sem voltam olyan koncerten, ahol a közönséglétszám-növekedési együttható ilyen magas érték lett volna! A kez-detben három

zenéjét, amit ők hibátlanul játszottak. A zenekar tagjai is élvezték a közönség szeretetét, sőt, teljesen feltöltődtek tőle. A számok közt poénos, „férfias” szövege volt az énekesnek, aki az elvárható tisztasággal énekelt, és mellel nagyon jóképű fiatalember, ami növelte a színpad előtt táncoló lányok létszámát. A zenekar többi tagja is hozta a formát: szuper minőségben hallhattuk az összes hangszert, különös tekintettel a basszusgitárra. Meglepett, hogy a közönség szinte minden tagja tudta a szövegeket. Bárcsak minden koncert ilyen lenne!

táncoló férfiból ugyanis

másodpercek alatt legalább hetven-nyolcvan fős lett a táncoló közönség. A hátul ülők előre jöttek, és kivétel nélkül mindenki élvezettel hallgatta az együttes

Feketeország

Hétfőn este a monostorapáti Krétakör Vándorcirkuszban mutatták be a Krétakör Színház egy új előadását: a Schilling Árpád által rendezett Feketeországot.

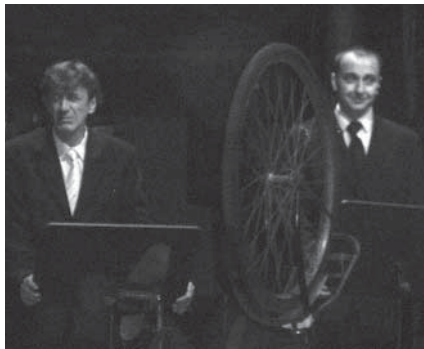
A Feketeország a világ, de többnyire Magyarország hírinformációit meséli el groteszk módon. Ez kicsit feledteti az emberrel a valóság igazai értelmét és annak borzalmaival, de felhívja a néző figyelmét a szörnyű eseményekre. Több neves színész is közreműködött a darabban, mint például Csákányi Eszter, Gyabronka József és Mucsi Zoltán. Az előadás után Mucsi Zoltánt kérdeztem a darabról.

Attól a kérdésem, hogy hordozott-e magában politikai üzeneteket az előadás, Mucsi elzárkózott. Bár látványosan volt ilyen hatása, nem akart erről beszélni, ugyanis nem beszélhet. Ezt a nézőknek kell levonniuk magukban, és nyilvánvalóan mindenkinek mást fog jelenteni ez a darab. Ennek az előadásnak nem volt igazi célja, csak egyszerű figyelemfelkeltés a körülöttünk történő es-

eményekre. Mucsi fontosnak tartja, hogy az emberek az igazi hírekre figyeljenek, nem pedig a bulvárpletykákra, mint ahogy általában szokták. Másik fontos vonása volt a darabnak: a humor. A hírinformációk nehézségét ugyanis ezzel próbálták feloldani. A nevetés az, ami létszükséglet az ember

életében, bármilyen helyzetben is van. A darab elemeit, vagyis a híreket több száz anyagból választották ki, és írták hozzá a képi világot. Azt is megtudtam, hogy ez az előadás csak egy előbemutató, ugyanis még rengeteg dolgot szeretnének rajta változtatni. A darabot a fővárosban, a Millenáris Park színházában fogják bemutatni szeptember közepén.

Az előadást – bár rengeteg groteszk játékkal és még durvább naturalista elemekkel volt ötvözve – nem tudták volna finomabban előadni, mert nem lehetne. Ez így volt fantasztikus.

a Nő

Hölgyeket ábrázoló festményeket bemutató kiállítás nyitott meg a Krétakör Vándorcirkusz falai között.

Ez a kis kiállítás egy cseppet sem figyelemreméltó, kivéve, ha a kedves látogató férfinak született. A gyűjtemény körülbelül húsz festményből áll, s minden egyes képen egy vagy több női személy látható. A kiállítás lényege valahogy így értelmezhető: a Nő pillanatait, az életben és a társadalomban betöltött szerepe. Ez az, aminek hatására öngyilkos lehet egy nő. A gyűjteményben egyfajta csonka folyamatot vehetünk észre. Először két kislányt láthatunk, akik kezükkel két galambot fognak közre. A galamb a békességet szimbolizálja. A következő képen már egy idősebb hölgyet láthatunk, valamilyen értelmetlen módon: egy statívra állított fényképezőgép mögött áll csíkos, fekete kosztümben, enyhén nyitott dekoltázzsal és lenyalt frizurával. Ez valószínűleg a modern nő motívuma, az ötvenes éveket idézve. Azután egy háziasszonyt, hosszú otthonkában vehetünk észre, amint szorgoskodik a konyhában. Ez a tipikus háziasszony képe. Egy másik pedig egy nagyon csinos, bár kicsit csontos hölgyet divatos ruhában ábrázol, csíkos háttérben. Ez a modell, a szépség képe. Leginkább a hatvanas évek képi világára emlékeztet. A következő festményen egy meztelen nőt láthatunk a természet lágy ölén. Megjelennek a naturalista motívumok, a meztelenség. A festmények egyszerű színes olajfestékekkel készültek. Olyan hatást keltenek, mint amikor az óvodában színeztük a kifestőkönyvet. Másik érdekes megfigyelés, hogy a képen szereplő hölgyek mind barna hajúak. Lejárt a szőke nők ideje? A kiállítás a cirkusz egy eldugott zugában található meg. Vajon ki

festette, hogy nem merik kitenni az emberek szeme elé? A képek név és ismertető nélkül voltak kiállítva. Azonban mindegy, hogy az ember melyik korban él, hány éves, milyen szerepet tölt be a társadalomban, ugyanúgy találhat okot saját élete kioltására.

Előben kicsit más

Mindenütt az az iszonyatos, hatalmas tömeg. Nem lepődtem meg, amikor a Kávéház előtt is az fogadott.

Szerintem mindannyiunknak van egy közös emlékünkről az időszakról, amikor még nem nagyon voltak kereskedelmi rádiók, csak a Kossuth, a Petőfi és a Bartók (na jó, azért már megvolt a Danubius és a Calypso). Nos, akkoriból mindenkinek emlékeznie kéne egy bizonyos dallamra. Kérdésem: Mihez kötődik ez a dallam?: Tú-ti-tú-ti-tú-ti-tí ti-ti-ti-tü-tü-tü-tüm... Tehát ez minek a zenéje? Természetesen a Kossuth Rádió Ki nyer ma című műsorának szignálja. Ezt a műsort annyi év után ismét hallhattam. Sőt láthattam a kapolcsi Kávézóban!

Lázás előkészületek. Márta István még rá is gyújtott. Volt ok az izgalomra, mert az egyik játékos nem érkezett meg, és ha az első elbukik, akkor

Magyar Rádió

nincs, aki pótolja. Szerencsére az utolsó pillanatra beesett az úriember, mint kiderült, fél tizenegykor indult Balatonfüredről biciklivel. Még a helyszínen jelentkezett egy ifjú hölgy is.

Idegeskedve vártuk a kezdést. Már a hírek alatt érzékelhető, szinte tapintható volt a csend. A kezdés előtt pár pillanattal Márta úr kisorsolta a játékos nevét. A lányt húzta.

„Ki nyer ma! Játék és muzsika tíz percben. Aki kérdez: Magyar Kornél. Aki válaszol:”

„Angéla”
– mondta a lány. És már meg is kezdődött a játék. Magyar Kornélról pillanatokon belül

eltűnt a fáradtság, idegesség, feszültség. Könnyed volt. Hangja lassan, nyugodtan, mélyen szállt Angéla felé, miközben rávezette a megoldásra. Nagyon jól csinálta.

A lány nyert. El sem merete hinni.

Nyereménye egy VIP-belépő volt a Művészetek Völgye Fesztivál bármely rendezvényére.

Csillogó szemmel állt fel az asztaltól, és el sem merete hinni, amikor az egyik szent lászlós stáb interjút kért tőle.

ROCK AND ROLL avagy vissza az időben egy fél évszázadot

A minap Vigántpetenden tettük tiszteletünket, hogy végre lazíthasunk az eddigi megfeszített munkatempó után. A programfüzetet bújva a srácokkal arra az elhatározásra jutottunk, hogy érdemes lenne az esti koncertekből válogatni.

Az ajánló szerint aznap este csak egyetlen zenei előadás lesz. Mint később kiderült, egy fergeteges parti nem szerepelt a hivatalos listán.

Először azonban az újságban olvasott rendezvényre baktattunk. Itt a Cabaret Medrano

nevű társulat volt arra hivatott, hogy szórakoztassa a nagyérdeműt.

Mi is elindultunk a Kultúrházba, hogy csápoljunk egyet a bulin. Megérkeztünk. A helyszín egy igazi tanyasi parti színteréhez hasonlított. A zenekar egy kék teherautó platójáról zenélt a közönségnek, akik

a gépjárművet körbevevő, gondosan elrendezett szénabálakon múlták az időt. Tetszett a zene, bár ez nem igazán az én stílusom. Ellenben az idősebbek táncra perdültek a különböző színekben pompázó lámpasorokkal díszített táncparkett közepén. Látszott rajtuk, hogy nagyon jól szórakoztak. Meghallgattunk több számot is tőlük, köztük a legújabb önálló számukat, a Casablancát. Egy fél óra elteltével, be kell hogy valljam, már nem nagyon figyeltem a zenekarra, mert tovább akartam állni, hogy körbenézzünk Petenden, van-e valami program ilyen későn.

Óriási szerencse, hogy elindultunk a barangolóútra, ugyanis az történt, hogy az útközben észrevettem két fiatal lányt követve egy sörsátorhoz keveredtünk, ahol annyian voltak, hogy még egy tűt sem lehetett leejteni közöttük. Ránézésre körülbelül három-négyszázan lehettek itt. Szinte mindenki a sörsátor kialakított „táncparkettjén” ropta a rock and rollt. A színpadon nem mások zenéltek, mint

a nagyon híres Mystery Gang nevű fiúegyüttes.

Először még csak asztalhoz ültünk, hogy tátott szájjal méregezzük a táncolókat. Kivétel nélkül szinte mindegyikük eufórikus állapotban rázta magát.

Utólag visszagondolva, elég bamba arcot vághattam, az orrom előtt ringatól, a csipőjüket kifogástalanul ringató szemre való lányok előtt. Eközben a padra, ahol ültünk, odaült egy pár. Ez azért nagyon lényeges, mert a súlyukat nem bírta el a szerkezet és nagy robajjal leszakadt alattunk. A sráccal egymásra néztünk, majd rettenetes nagy röhögésben törtünk ki. Egy ideig senki nem vett tudomást arról, hogy a földön ülünk, de ők nem bírták olyan sokáig, és távoztak a tethelyről. Persze akkorra már én is átültem a haverokhoz. A tekintetemet egy percre sem tudtam levenni a táncoló tömegről, és megfogadtam, hogy mi is beállunk.

Az adrenalintól túltengve, olyan lépéseket vállaltunk be, amiért lehet, hogy sokáig kellene könyörögni nekünk, hogy rászánjuk magunkat. Ráadásul az épp arra ténfergő lányok is elég sokszor bevontak minket a buliba. Úgy éreztem, mintha már régóta tudtam volna a rock and roll lépéseket. De ilyen nagyszerű, és nem utolsó sorban nagyon baráti környezetben nincs olyan ember, akinek ne menne pár perc eltelte után.

Lassan közeledett a parti vége, ámde a felspanolt publikum, ha legalább ötször nem tapsolta vissza a zenekart, akkor egyszer sem. A fiúk azonban állták a sarat és újra megajándékozták a hálás közönséget az ötvenes, hatvanas évek legnagyobb slágereivel.

Vége lett, az utolsó szám is lefutott. A közönség örjögve tapsolta meg az együttest eme pompás

multságért. Nem tudtunk mit kezdeni magunkkal, egyfolytában a dallamok, a ritmusok kavarogtak a fejemben. Hazafele menet is végig csak dúdoltam ezeket a fülbemászó slágereket. Nagyon rossz érzés, hogy nincs már, vége a show-nak.

Egyvalami azért igen örömteli: szerdán tíz órától ugyanitt, a Mystery Gangel. A fantasztikus hangulat biztosított, azt ajánlom ki ne hagyja senki!

Bánki Péter

A HÁLÓBAN

Bár eredetileg nem oda készültem, valahogy mégis a kapolcsi Felső Iskolában kötöttem ki, ahol ingyenes internetezési lehetőséget kínálnak a szervezők. Így például elérhető a Magtárlap is, de akik egyéb dolgok iránt érdeklődnek, azok sem csalódnak, ugyanis az elérés korlátlan.

Az épület két kisebb teremnek ad otthont. Ahogy belépünk az ajtón, balra a Sajtóirodába térhetünk be, jobbra pedig mehetünk netezni. Bent elég kellemes hőmérséklet és két kedves völgymunkás

nyitva tartás alatt állandóan tele van a terem. „Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium célja az, hogy olyanok is megismerjék az internet előnyeit, akiknek egyébként erre nem lenne lehetőségük. Nem utolsó szempont az

sem, hogy mindenki figyelemmel követheti elektronikus levelezését anélkül, hogy saját számítógépe közelébe jutna” – mesélte a rendszergazda.

Leültem egy géphez és elégedetten állapítottam meg, hogy az elérés villámgyors. „Egy műholdas, két megabites vonallal dolgo-

zunk, ez van elosztva a két teremre. Ez egy fogadott. Hamarosan megtudtam, hogy egyikük a rendszergazda, a másik pedig arra hivatott, hogy figyelmeztesse a számítógépezőket, ha abba kéne hagyniuk a netezést.

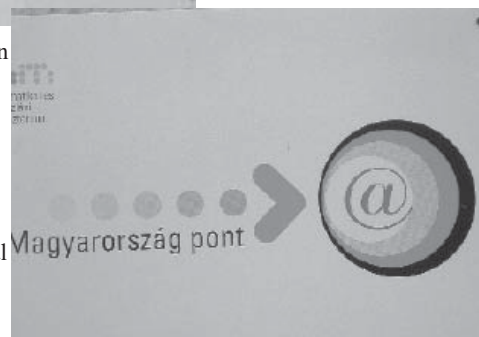
Elvileg húsz perc áll mindenkinek a rendelkezésére, de ha nincs sok várakozó, akkor elég szabadon bánnak ezzel az idővel. Mint megtudtam, a program hatalmas sikernek örvend. A tíztől nyolcig szóló

Internet.
A világ
megismerhető.

gépekre, ezért mindent csak a hálón nézhetünk, így kisebb szünetek előfordulhatnak a lejátszás közben.

Az apróbb hibákat teljesen elnyomják a jó tulajdonságok. Ha néha ellátogatunk a terembe, nem kell majd félnünk, hogy lemaradunk egy fontos levélről és nem hal-
éhen kedvenc virtuális tevének sem.

adó-vevő rendszer, tehát eléggé korszerűnek számít” – tudtam meg hamarosan.

Megnéztem a leveleimet, de aztán becsúszott egy kis hiba, és leállt a világháló. „Szoftveres problémáink még soha nem voltak, apróbb ingadozások előfordulnak a műholdban, nem jön adat pár percig. Ez minden rendszerrel előfordul, most is egy ilyen állunk szemben.” A hibát villámgyorsan elhárította a szakértő, így nem volt semmi akadálya a további böngészésnek.

A gyorsaságot megpróbáltam tesztelni egy kicsit. Változó adatokat figyeltem meg, ez valószínűleg a több gépnek tudható be. Kép megjelenítéskor gyakorlatilag nem is tölt, szinte azonnal bejön. Videóval is próbálkoztam. Szerencsére van a gépeken Media Player, így lehetőség van erre is. Elég lassan jött be a film, de még így is jóval gyorsabb volt egy ADSL kapcsolatnál. Letölteni nem lehet a

Azsúrozás, subrika és a farkasnyom

Nagyszüleink otthonában biztosan találkozhatunk népművészeti motívumokkal díszített szőttesekkel, hímzett terítőkkal, díszes párnákkal. Tekintetünk szinte csak átsiklik azokon, pedig megéri kézbe venni, nézegetni a bonyolult szálvezetést és belegendolni, mi munka volt azt elkészíteni. A kapolcsi Malomszigeten van, aki tudja. Szászi Zoltánné hímző iparművész Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből, Nagydobos községből érkezett.

Negyven éve foglalkozik ezzel a mesterséggel. Bizton állíthatom, mára profizmusa megkérdőjelezhetetlen. Ezt bizonyítja az idén is megrendezett Országos Textilfesztivál (jé, van ilyen?!), ahol harmadik helyezést ért el. Már korábban is számos elismerésben és díjazásban részesült. Mindezek ellenére nem tud bizalommal nézni a Völgy elkövetkezendő napjaira. Elmondása szerint az emberek érdektelenek, unott arccal sétálnak el standja előtt. Hosszabb távon is hasonlóan borulátó. Ma már nincs ideje az embereknek ilyen művészeteket úzni, a fiatalság nem érdeklődik, a hagyomány, hogy anyáról lányra szálljon a tudás, kezd kipusztulni. Ő készen áll rá, hogy továbbadja a hosszú évtizedek alatt felhalmozódott tapasztalat

tömeget, csak épp jelentkező nincs a megtiszteltetésre.

Elhiszem, hogy nehéz, elsőre bonyolultnak tűnik, de hogy egy tízmilliós országban ilyen nagymértékű érdektelenség uralkodjon, szomorú belegendolni. Néhány generáció múlva már csak az eddig elkészült műveket láthatják, ha egyáltalán akarják majd látni. Lehetőség, az lesz rá, ugyanis a hölgy által készített darabok örök életűek. Keresztszemes technikával készülnek a takácsvaszon alapanyagba. A mintát gyöngyfonallal készíti, amelyek általában fekete-piros színkombinációban pompáznak. A két szín a tájegységre jellemző. Ezer-meg ezerféle mintával dolgozik, jöhet ismert, ismeretlen, semmi nem jelenthet akadályt.

Az addig még nem használt elemekről tervrajzot készít. Egy-egy munka előtt pontos számításokat kell végezni, hogy minden szimmetrikusan, milliméterre pontosan illeszkedjen, hiszen rögtön az anyagra készülnek a díszítőelemek. Beszédes nevük elárulja formájukat: pávaszem, gránátalma, csillag, farkasnyom, liliom. Egy lilimos párnahuzat legrövidebb idő alatt három hónapig készül, napi nyolctíz órás kemény munka árán. Egyéb díszítő eljárások az azsúrozás, a subrika és a szálcavarás. Ezekkel lehet a lukakat készíteni, lényegében száلكihúzásról van szó, ami szép keretet és kiemelést biztosít. A fent említett módszerek velejárója a szálevarrás, ez teszi örökéletűvé a művet, ugyanis az soha nem fog szétbomlani, a szálak nem fognak szétcsúszni.

Így már azt hiszem, világosan érhető, miért is tűnnek első hallásra drágának a portékák; a munkaidőt és öröklétüket kell megfizetni. Egyébként nagyon szép dolgokat árul a néni, aki maga készítette díszes szőttesblúzban fészít. Van minden, amire még ma is szüksége van a háztartásnak: terítő, kötény, könyvjelző, bibliaborító, ruha, házi áldás.

A bal oldali falon azonban színes állatfigurás, télapós, virágos tarisznyák, többzsebes fali tároló erszények lógnak. Amikör megemlítettem, azok valahogy nem illenek az eddig látottakhoz, a néni elszégyellte magát. Kérte, azt az oldalt ne fényképezem, mert arra nem büszke. A kényszer viszi rá, hogy olyanokat is áruljon, hiszen a valódi alkotások nem fognak és valahogy meg kell térítenie a költségeit.

Talán ez a mondata érintett meg leginkább. Ebbe bele volt foglalva a népművészet jelenlegi helyzete Magyarországon. Elszomorító, hogy egy művésznek restelkednie kell a megélhetést biztosító portékái miatt, és valódi értékes darabjaira a kutya sem kíváncsi.

Operett

Kikötött a bárka, vitathatatlanul! Az est leszállt. Az emberek gyülekezni kezdtek a pulai Bárka Kikötő néven futó „világot jelentő deszkák” előtt. A Kultúrházból az előkészületek hangja szűrődött ki. Beéneklés! Koncert! Operett! A darabot komponálta Faragó Béla, a dalszöveget Parti Nagy Lajos írta. Mindig is bámulatba ejtett az operett, mely véleményem szerint az egyik legszerencsésebb forma, amit a színház létrehozott. Az ének, a tánc, a gesztus, a maszk pompás, szárnyakat ad, nem csoda hát, hogy engedtem a kísértésnek...

Tapsvihar! Már a „porondon” vannak. A társulat a színpadra érve bemutatkozott közönségének, majd megkezdte mai fergeteges előadását. A színdarabot nem láthattuk, de zenéjét annál inkább élvezhettük ezen a csodálatos estén. Szólók, duettek és kórushangzatok követték sorra egymást. Szimfonikus zenekar ugyan nem képviseltette magát az előadáson, de Faragó Béla zeneszerző zongorán kísérte a kiváló hangú színészeket.

A darab az első akkord megszólalása után látszott megelevenedni mindenkinek a saját intellektusában.

Az előadás egyik visszatérő szellemes motívuma így hangzott: „Ti ti ti Tinka, ó Albertinka, Csinos vagy, mint egy lottófőnyeremény!”

A társulat a zenével, a

közönséggel, felejthetetlen hangulatot teremtett a pulai Bárka Kikötő színpadán. Az arcokra mosolyt varázsolva, somolyogtak, táncoltak, élveztek a mai este varázslatos atmoszféráját. Repertoárjukon szerepeltek báli dalok, rap-ek és egyéb vulgáris hangvételű nóták.

Mindenkinek szívből ajánlom, aki szereti az operettet, a zenét, a táncot, a színházat, mert egy meseszerű, képtelen, nagyvilági előadásban lesz része. A kellő hatás nem marad el és még talán meztelenül flangáló színészekkel is találkozhatnak... Király Jenő így vélekedik erről:

A meztelenség nem fejezi ki pontosan sem a természetet, sem a kultúrát, de pontosan kifejezi a gyermekkort.” Aki nem hiszi, járjon utána!

Egy Kiss Erzszi zene

Na most már elég! A Bárka kikötött, és menten a nagy sikerű Operett-előadás után, újabb babérok learatását fontolgatva kezdte meg ma esti koncertjét Erzszi. A régi számokat újragondolva, a legújabbakat is átfogalmazva, akár egy játékos utazást is tartogathat ez az este. A zenei térképen a blues irányába, de mindenesetre a rá jellemző pillanatnyiséggel, szenvedélyesen! Az előadás egyik meghatározó eleme a nagyérdemű közönség! Ez nem tréfa...

A közönségre tényleg nem kellett várni, mert az Operett és az „etetés” után az emberek hemzsegtak a Polgármesteri Hivatal mögötti, a Bárka színház kizárólagos tulajdonát képező placcon. Erzsziék hangoltak, majd a hangulat is a tetőfokára hágott, mihelyst a színpadra léptek.

Tapsvihar! Végre!

A zenében nem fedezhetünk fel megfeszítő, megérthető szöveget, de a „halandzsákra” épülő blues és „regi” keverékét annál-inkább.

A közönség a padokon, hely hiányában a földön évezte a muzsikát, néhány emberből meglepő érzéseket kiváltva. Sokan csörögtek partnerükkel, számos fiatal pedig a „láthatatlan csillagokat” kutatva pihent a „rögös” talajon.

A zene másfél óra elteltével kezdett eseménytelenné válni a

mindig visszatérő hangzatok folytán. A „köszönöm szépen, elég volt ennyi érzés” fordult meg egy pillanatra bennem, de erőt vettem magamon, s megpróbáltam újra élvezni a muzsikát. Sikerült! Csak egy pillanatnyi hangulatváltozás.

Megesik az ilyen!

A közönség kedve is lankadt, a számok végén erőtlenségek tapoktat „kisajtolva” magukból. A koncert vége felé újraéledt áhított közönségük és ugyanolyan lendülettel és szenvedéllyel éltették a zenekart.

Jó koncert volt, mondhatom, kétségtelenül! A befejezés vastaps! Panaszra senkinek nem lehet oka!

A Bárka Színház az elkövetkezendő napokban is hasonló hangulatú programokkal várja az idelátogatók érdeklődését.

Színház a világ

Valaki kiáll több száz szempár elé. Valaki megnevevetti a közönséget. Valaki a végén nagy tapsot kap. És ez a valaki fél a kamerától.

Móricz Norbert a

Veszprémi Egyetemi Színpad egyik amatőr színésze, de csak másodállásban, mert egyébként környezetmérnök. Szerinte nem ugyanaz a nézők szemébe nézni, mint a kamera lencséjébe. Igazán tehetséges a színpadon, nem is gondolnánk, hogy zavarba tud jönni. Hát, meg kell szokni a reflektorfényt!

A Lótér Színpadon láthattuk a társulat rekeszizom-tágító műsorát Ördögdöngölő címmel. Három népi meséből állt össze: az Ördögdöngölőből, a Három kívánságból és a harmadik senkinek sem jutott az eszébe. Bármennyire is gyerekeknek szóló alkotások ezek, a színház világában az ötvenéveseket is megnevevettette. Bár a

színészek alig lépték át a húszat, a darabban kibújt belőlük a kisgyermekkorú énjük. Ők is át tudnak változni nyavalygós, kényeskedő vagy makacs szerzetté. És ez tetszett a közönségnek. A mű különlegessége, hogy egy nap alatt hozták össze, és fontos szerepet kap az

improvizáció. Tehát, aki látta az előadást, és esetleg holnap is megtekintené, kicsit más előadás fogadná. „Ezért jó a színjátszás, mert az ember a saját mindennapi személyiségétől gyökeresen eltérő figurákat is alakíthat. Itt meg aztán kiélhetem magamból a mindennapok feszültségét. Egy-egy előadás alatt hat liter vizet leizzadok, tehát tréningnek is jó, meg fogyókúrának.”

A legjobban a nemek harca tetszett. Milyen gyerekes, mikor a felnőttek azon vitáznak, ki az okosabb. A nő érzékeny, romantikus, szereti a szenvedélyt. A férfi pont ennek az ellenkezője. Mivel vásári játék volt, a nézők is sokszor szerepet kaptak. Például egy hölgynek az volt a feladata, hogy gyönyörködjön az Ördög bicepszében. A darab végén az öltözősátorból

kihallatszott, hogy máskor többet „poénkodjanak a közönséggel”.

És ez nagyon jó ötlet, ugyanis mi, kívülállók is pár percre színésszé válhatunk, és a taps nemcsak a

színpadon lévőeknek jár, hanem nekünk is.

A természet érintése

Tegnap, Monostorapátiban a Krétakör Színház előadását néztük meg. A Cirkuszsátorban folyó műsor hatalmas sikert aratott. Kint a sátor környékén találtam egy elég érdekes kiállítást is.

Manapság rengeteg sorsátrat lát az ember a Völgyben. Úgy látszik, Monostorapáti is ebbe a kategóriába tartozik bele. A Krétakör Vándorcirkusznál elhelyezkedő sátor – bár kisebb, mint a petendi – tele volt emberekkel. Valószínűleg mindenki a Feketeország című előadásra jött.

A kapuk még zárva voltak, így elmentünk körbenézni. Akkor láttam egy fotókiállítást. Az egészet a Gösser nevű sör támogatta. A képek egymás mellett helyezkedtek el sorban és az összes paraván, amit felállítottak a fotóknak, egy hatalmas labirintust alkotott együtt. Egy férfi lézengett csak a kiállítás körül, a többiek már sorban álltak a cirkusz kapuja előtt.

A kiállítás képei szigorúan természeti eseményeket jelenítettek meg, állatokat a természetes környezetükben, vízeséseket, gyönyörű országo-

kat mutattak be. Alattuk pedig ott voltak a fantázianevek, na meg hogy ki készítette és persze, hogy hol.

Nem győztünk gyönyörködni az állatok sokaságában: madarak, békák, és egyéb állatok pózoltak a képeken, vízesések csobogtak, homokvihar tombolt a Szaharában. Kár, hogy ezeket a pillanatokat

csak képről ismerhetjük legtöb-
ben.

Eközben érkeztek még természetbúvár emberek, akik úgy, mint mi, körbenéztek a pillanatképek között. Egyiküknek feltettem a tipikus kérdést: hogy tetszett a kiállítás.

– Én nem vagyok nagy

képszakértő, csak láttam, hogy van valami kiállítás erre, és gondoltam, megnézem. Ugyis csúsás van a programban, tehát ráérek. Egyébként a képek nagyon tetszenek.

A Feketeország bemutatója tényleg csúszott, ugyanis nyolc órára volt kiírva a pro-

gramfüzetben, de háromnegyed kilenckor kezdtek el a műsort. Addig még gyönyörködtem a szép tájképekben, és elképzeltem, milyen lenne most egy déli országban nyaralni.

Aztán kinyílt a kapu és nem választhattam a ténfergést, be kellett mennem az előadásra, akármennyire is nem volt kedvem.

(Gyerek)színház születik

**Július 26-án megkezdte működését Magyarország ta-
lán legfiatalabb színházi társulata. A Bárka Színház pu-
lai kikötőjében Varga Anikó vezetésével pár nap alatt
díszletet építenek, jelmezt terveznek, szombaton pedig
bemutatják a kész művet.**

A fergeteges Operett Cd-be-
mutató után kaptam el Varga
Anikót a kikötő udvarában.
Elmondta, hogy ő már régen
is dolgozott gyerekekkel egy
hasonló gyerekszínházban.

- Honnan jött az ötlet a
gyerekszínházhoz?
- Az igazság az, hogy már
korábban is csináltam ilyet. A
Bárka meg már régebben is
tervezte, hogy szeretné bev-
onni a legfiatalabb korosztá-
lyt programjába.
- Várjátok még a jelent-
kezéseket, vagy már kial-
akult a társulat?
- Eddig tizenötön jelent-
keztek, és úgy érzem, hogy
pont most vagyunk megfelelő
számban ahhoz, hogy
elkészülhessen az előadás.
- Hány évesek a gyerekek?
- 6-12 éves korú nebulókat
vártunk, és szerencsére jöt-
tek is.
- Mit fogtok előadni?
- Arany János verseinek
színpadi változata lesz
programon, valamint a
Négyszögletű kerek erdőből
lesznek részletek.
- Te is szerepelsz a darab-
ban, vagy csak a gyerekek?

- Ezt még nem tudom. Ezt
nekik kell eldönteni. Nem
azért vagyok itt, hogy most
kiéljem rajtuk rendezői
vénaomat. Ez sokkal inkább
kedvtelés, nem csak munka.
Szeretném, ha az egésznek
nem is lenne „munkaszaga”,
jobban örülnék, ha mind-
enki „csak” jól érezné magát
közülünk.

- Hat nap elég egy teljes
darab létrehozásához?
- Remélem, igen. De ha
valamiért nem is sikerül,
akkor is szép élmények-
kel térünk haza. Legaláb-
bis én így gondolom. Azért
szeretném, hogy minden
zökkenőmentesen menjen,
és bemutathassuk a művet.
- Mikor lesz a premier?
- Szombaton, 11 órakor
kezdődik majd. És minden-
kit nagy-nagy szeretettel
várunk!

Ezek után Anikó sietett
tovább, kezdődött a Bárkás
főzés, ahol ő is megkóstolta
a pulai lecsót. Pár nap múlva
pedig mindenki megkós-
tolhatja a (Gyerek)színház
előadását a pulai Bárka

Kikötött a Bárka Pulán

**Július 25-én, idén már a harmadik éve, hogy ismét
kikötött a Bárka Színház bárkája a Művészetek Völ-
gyében, Pulán. A program a Tropical Transform Quintet
koncertjével kezdődött, majd Antal Nimród Kontroll
című filmjével folytatódott. 26-án pedig Varga Anikó egy
csapat gyerkőccel megalapította a (Gyerek)színházat.**

Hatalmas tömeg fogad
26-án fél hétkor a Faluház
udvarában. A (Nem) mind-
ennapi irodalom programján
Bérczes László épp Parti
Nagy Lajossal beszélget,
majd Faragó Béla is beszáll
a csevejbe.

Az Operett is szóba kerül,
majd nem csak beszélnek
róla, hanem a színművészek
és Béla, a darab
zeneszerzője elő is adják a
színmű hanganyából készült
lemez számait. Szinte a
teljes társulat a színpadon.
Énekelnek, lelkesek, együtt
örülnek a közönséggel. Mert
a közönség valóban örül. És
sokan azt is elhatározzák
magukban, hogy elmennek
megnézni az előadást.
Apropó, előadás: a több
éve futó Multság is ellá-
togat Pulára. Mucsi Zoltán,
Scherer Péter, Szikszai
Rémusz 28-án és 29-én is
kedveskednek a nézőknek a
Bérczes László által ren-
dezett darabbal. Szuper
lesz, akárcsak az a lecsó,
amit a Bárkások főztek, mi

meg ettünk.

Közben meg Kiss Erzsiek
hangolnak, mert ők követ-
keznek. És még mindig
jönnek az emberek, hely
már alig, de ez a jó. Sok jó
ember kis helyen is elfér.
Aki meg a Bárkára megy, az
csak jó ember lehet.
És 11-kor vetítés: Jancsó-
Grunwalsky: Mohácsi vész.
Sokan vannak, pedig már
kezd késő lenni. Elég utána
hazamenni. „Ezt a hetet
majd kibírjuk valahogy alvás
nélkül!” – hallatszott ki a
tömegeből.

És valóban: nem is ér-
demes aludni, hisz a Bárka
Kikötőjében egész nap vár-
ják a szórakozni vágyókat,
kicsiket és nagyokat, nőket
és férfiakat. És mi lesz ak-
kor, mikor véget ér a feszt-
ivál? A Bárka visszahajózik
józsefvárosi kikötőjébe, és
ott folytatódik a fesztivál
nyárig, mikor remélhetőleg
már negyedszerre köszön-
thetjük őket a Művészetek
Völgyében.

Angyalbárányok

Az Évkerék Társulat Angyalbárányok című előadását láthatták azok a völgyi vendégek, akik hétfőn délután időt szakítottak arra, hogy ellátogassanak Monostorapátiába, az Óvodakertbe.

A társulatot Gulyás Anna és Nyíri László alkotja. Az idei Művészetek Völgyében több helyen is fellépnek más és más produkcióval. Az óvodakerti délutánon mesét adtak elő zenei kísérettel.

Az udvar hátsó felében hosszú fapadokat rendeztek félkör alakban. Hatalmas, szőtt anyagokkal terítették be a drótkerítést. Ez a háttér szolgált alapul a mesének. Gulyás Anna a mesemondó szerepét kapta, míg Nyíri László hangszereivel remekül teremtette meg a történet hangulatát.

„Szent Anna napján, egy egészen kicsi falucskában, ami talán kisebb, mint ez, de lehet, hogy éppen ekkora, éldegélt egy szegény legény. Haja, mint a búzakaiász, szeme, mint a tiszta ég...” – ezekkel a mondatokkal kezdte a mesélést Gulyás Anna. Ez nem egy szokványos mese

volt, amit ha akarunk végighallgatunk, ha meguntuk, továbbállunk.

Nem. Ezzel a mesével együtt kell alakulni, formálódni. Nem csak átvitt értelemben, mert bármikor felszólíthatnak a közönség soraiból, hogy te legyél a tündérlány, vagy az idős, bölcs király. Mikor az első szereplőt, egy hat év körüli fiút kihívtak a közönség soraiból, rögtön felálltam és hátrébb somfordáltam. Gyanúm nem volt teljesen

alaptalan: nem csak az apróbbakat kérték fel a szerepekre. Pár perccel azután, hogy odébb álltam, az egyik készséges apuka már talárba bújva segédkezett az előadásban. Gulyás Anna remek pedagógiai érzékének köszönhetően a gyerekek egyre jobban feloldódtak a színpadon.

Mikor a történet végén jártunk, a fiatal színészek maguktól találták ki a mesébe illő mondatokat. Az igényesen kidolgozott népi ruhák és eszközök még színesebbé tették az előadást.

Az Évkerék Társulat mindenkinek kedves és maradandó élményt szerzett.

Újra gyerekként

A Művészetek Völgye nem csak a felnőtteknek kínál izgalmas programokat. Mindent megtesznek annak érdekében, hogy fiatalok és egészen aprók is élvezhessék a völgyi hetet. Monostorapáti Óvodakertjében kézműves foglalkozásokat, gyermekműsorokat tartottak a hétfői napon.

Az Óvodakert Sóló Tamást várta vendégül, aki meséket, történeteket hozott volna magával. Így a gyerekek közelebről megismerkedhettek volna a furulya dallamaival, az ütős hangszerek játékaival. Talán már mindenkinek feltűnt a volna szócska nyomatékos használata.

Nem is kell tovább ragoznom, hogy a művész úr nem érkezett meg. Utközben a járművével technikai problémák adódtak, le kellett mondanja a fellépést. A szervezők szerencsére rengeteg programmal készültek, így a kisebb baleset nem árnyékolta be a gyerekek délelőttiét.

Az óvoda teraszán apró székek és asztalok sorakoztak, nemezelés, tarisznyakészítés, selyemfestés zajlott. Ez csak egy falatka abból a sok jóból, amivel az udvaron elfoglalhattuk magunkat. En is kaptam a remek alkalmon.

Mivel a riportalanyom lerobbant, úgy gondoltam, nem szalasztom el a remek lehetőséget.

Ha már ellátogattam az Óvodakertbe, nem térek vissza üres kézzel. Gyorsan odaléptem egy asztal mögött álló nőhöz, aki kifeszített

fehér selyem „lapokat” osztogatott. Milyen kicsinyek ezek az asztalok és székek! Nehéz elhinni, hogy volt idő, amikor még felkapaszkodni sem tudtam rájuk. Ma már örülök, ha nem rogyannak meg a súlyom alatt.

Narancs, kék, citrom, zöld, piros. Ezeket a színeket, és persze kreativitásunkat kellett csak használni ahhoz, hogy pompás kendőket alkothassunk. A fél méterszer egyméteres asztalnál épphogy egy kis helyet bírtak szorítani nekünk a gyerekek. A selyemfestés nagyon érdekes, de ahhoz, hogy tényleg szép kendőket készítsünk, elengedhetetlen a türelem. A türelem viszont nem jellemző egy öt-hat év körüli gyerekekre. Nem csoda, hogy a legtöbben hisztizve rohantak el a munkájuk mellől, mikor az a süni vagy pillangó felismerhetetlen pacává folyt össze.

Az ilyenféle kisebb csalódások ellenére mindenki megtalálhatja azt a foglalkozást, amiben sikerélménye lehet. Egyetlen dolog volt, ami szemet szűrt nekem az óvodakerti rendezvényen: mikor beléptünk az óvoda területére, a füves udvar közepén az ott dolgozó munkások baltája hevert őrízetlen. Fontos, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, és színes élményekkel gazdagodva térjenek haza, de a leglényegesebb dolog, hogy egy egyszerű délelőtti gyerekprogramon minden aggódó szülő biztonságban tudhassa.

Forró vizet a kopaszra

A megszokottnál is nagyobb tömeg előtt lépet fel Kapocson, a Malomszigeten a Babszem Jankó Színház.

Rengeteg család látogatott el gyermekével megtekinteni a kézműves pavilonok mögé felállított színpadon zajló műsort. Személy szerint azt hittem, hogy bábelőadást látok majd (talán a társulat neve engedett következtetni erre a téves feltételezésre), de csalódnom kellett, méghozzá pozitívan, ugyanis rendes színdarabot tekinthettem meg, rendes szereplőkkel. A történet egyszerű, olyan, amit mindenki ismer. Egyszerű, és egyben igen ismert meséről volt szó, amit az emberek csak a „Forró vizet a kopaszra” címen ismerhettek meg.

Röfike boldogan éldegél az erdőben, fák, áfonyák és eperbokrok társaságában, amikor is szemet vet

rá a gonosz farkas, és balga segédje. Mindenféle trükköt bevetnek, csak hogy sikerüljön elkapni a gyanútlan, naiv malacot, de természetesen a végén póruul járnak. Röfike ráébred, hogy át akarják ejteni, ezért nem engedi be házába a hízelgő farkast, sőt le is forrázza őt, aminek hatására szegény állat még meg is kopaszodik. Mint minden mese, ez is happy end-del végződik: a két vadász feladja a reményt, hogy valaha vacsorát készítsen a sertésből.

A színészek teljes átéléssel játszották a szerepüket, sőt néha a dalokba még a közönség soraiban ülő gyermekeket is bevonták. A poénokat sem nélkülözték a darabból, akadtak olyan szójátékok, amik a publikum idősebb tagjait is nevetésre készítették. Nekem nagyon tetszett, hogy a művészek nem egy behatárolt színpadon játszottak, hanem többször is kirohantak a nézőközönség soraiba, így a gyerekek és a felnőttek egyaránt úgy érezhették, hogy ők is teljes mértékben részesei a darabnak.

Az előadóművészek végül óriási tapsvihar közepette vonultak le színpadról. Amióta itt vagyok, és programról programra járok a Völgyben, még nem láttam, hogy valaminek ekkora sikere lett volna a közönség köreiben.

Vásári komédia

A Babszem Jankó Színház előadása után következett a Vásári komédia című műsor, amit az Új Színház II. évfolyamos stúdiósai adtak elő. Az előtte látott Babszem Jankó Színház műsora miatt túl magasra helyeztem a léceket a Vásári komédiának.

Ez a darab inkább felnőtteknek készült, így érthetően jóval kevesebb volt a gyerekek száma, de még így is akadt egy-kettő a sorok között. De az tény és való, hogy ezt az előadást a jelen lévő szülők élvezték jobban. A történetből én személy szerint igen keveset fogtam fel, így nehezen állt össze a kép a műsorról. Mint a címe is mutatja, komédiáról van szó, ettől függetlenül nem lehet azt mondani, hogy a közönség „halálra röhögte” magát, igaz volt néhány komikus és egyben aranyos jelenet.

Ilyen volt például rögtön az elején, amikor egy fátyolos hölgyhöz leánykérőbe érkeznek. A lelkes him egyed rögtön leteperi a nőt az asztalra, aki az aktus előtt felfedi fátylát, és ekkor kiderül róla, hogy valójában férfi. De amikor ugyanez a poén harmadszor-negyedszer csattan el, akkor már kevésbé mulatságos. A két női szereplő játéka nem volt túl meggyőző, lehetett volna kicsit jobb is. Mindegy, a lényeg az, hogy nem erőltették meg magukat a kitoró siker érdekében. A mű megértésére irányuló próbálkozásaimat körülbelül a felénél adtam fel, amikor kezdtem összeke-

erni a szereplőket, és az ő szerepüket.

Az igazat megvallva nekem nem tetszett az előadás, a fent említett okok miatt. De ennek ellenére nem adtam fel. Örült lelkesen figyeltem, és minden eddiginél jobban koncentráltam. Akkor zavarodtam teljesen össze, amikor az egyik szereplő ugyanabban a ruhában egy másik szerepet kezdett el játszani. Ez nálam valahogy nem illet az eddig kialakított képbe, de legalább az örömmel töltött el, hogy egyszer körülnéztem, és néhány ember arcán az enyémhez hasonló értetlenkedő kifejezés ült.

Vilmos császár fotóalbuma

Őcs Községi házában Kőszegi Edit és Szuhay Péter filmjeiből válogatott etnográfilmjezt tartottak. A roma filmklub legfőbb célja eme filmek bemutatásával, hogy az előítéletekkel rendelkezőknek egy másik, belsősegebb oldaláról mutassák meg a cigányságot.

A háború idején az osztrák hadseregben szolgáló Lajos bácsi hazaérkezve magával hozott egy képet. A fényképet kiakasztotta a falra és a felnővekvő generációnak kitalált egy történetet, hogy a képen a dédnagyapapa látható családja körében. Ezzel arisztokrata ősokeket adott a családnak. A filmesek kutatómunkát végezve azonban kiderítették, hogy a fotó Vilmos császárt ábrázolja. A filmmel eme mítosz valóságosságának kívántak utána járni. Kőszegi Edit és Szuhay Péter elindultak hát Jóskafőre felkeresni Lajos bácsi leszármazottjait. Felkutaták a falu különböző pontjaiban élő gyerekeket, unokákat. A megszólaltatott családtagok rendkívüli őszinteséggel és cseppet sem zavartatva magukat, meséltek a nagypapa agresszivitásától kezdve a munkamániájáig mindenről. Már a forgatás közben érezhető volt, hogy irányt váltott a film. Nem is a legenda megfejtése lett az elsődleges cél, hanem a vetítővászonon látható hihet-

etlenül egyszerű emberek gondolkodásvilágának bemutatása. Ez a két gondolatsík halad végig a mozin. A néző hallgatja az áhítattal és büszkeséggel mesélt „kitalált” múltbéli történeteket, és megmosolyogtatja őt némely gesztus, szófordulat, akcentus. Akár magánéleti titkokat is megtudhatunk. Szembesülhetünk azzal, hogy milyen nehéz egy cigánynak elfogadtatnia magát. Erre élő példa az a családnya, akit kitagadott a családja, mert beleszeretett egy magyar fiúba. Elmondása szerint akkor nagyon szégyellte hovatartozását, de mára már elfogadta önmagát. De talán pont ezen a nehézségeken hallatán kedveljük meg és fogadjuk el őket. Kicsit úgy éreztem, mintha a filmesek kihasználták volna a családtagok naivságát és kifigurázták volna ezt a többgenerációs legendát. De mint később kiderült ez nem így történt, ugyanis az elkészült filmet megmutatták a szereplőknek. Hogy mit éreztek az igazság kiderülésekor, azt nem tudhatjuk. A roma filmklub reméli, hogy idővel, és ezen az emberek a mentalitásának megismerésével és elfogadásával sikerül lebontani azt a falat, ami magyar és cigány között húzódik. Hiszen ez a film csak bizonyítani tudja, hogy a cigányok sem szeretnek cigányok lenni, mert ki szeretne egy olyan társadalmi csoporthoz tartozni, amit nem fogadnak el.

Mese a Guzsalyasban

Monostorapátiban volt megtekinthető a Levendula Bábszínház Törpetorony című előadása. Szabó Zsuzsi bábszínésszel beszélgettem a műsorról, társulatról, kellékekről és a fogadtatásról.

„Pécsett és Pécs mellett lakunk, itt van a Levendula Bábszínház telephelye. Jelenleg hárman játszunk a társulatban. A ma látott bábelőadásunk egy Mészöly Miklós-mesét dolgoz fel. Sok töprengés után az egyébként nagyon szép Mészöly-szöveget nem használtuk fel, hanem csak magának a történetnek a gondolatát, eszmei mondanivalóját. Azért, mert ezt az előadást egészen kicsi gyermekeknek szánjuk, és azok a filozofikus gondolatok, abban a kifejtésben nehezen lettek volna érthetőek. A bábszínháznak amúgy is sajátossága a képi kifejezés, úgyhogy megpróbáltuk ezt az egészet amolyan képi nyelvre lefordítani. A színpadon azt láthatjuk, hogy a kis törpe a saját mikrovilágában hogy éli meg azt, hogy egyre magasabbra törekszik, a magasságokba vágyik. A cselekmény szerint megépít magának egy tornyot, ahol viszont elveszti a kapcsolatot a világgal, amit egyébként szeret. Az eszközöket mindig mi készítjük. Ez egy hagyománynak is tekinthető a bábszínházak tradíciójában, hogy a művészek készítik a bábokat, mert általá-

ban képzőművészek voltak, akik játszottak. Mára már szakosodtak a színházon belül, hiszen vannak készítőik, színészek és így tovább. Én azok közé tartozom, akik mindkettőt maguk teszik. Társaim jó partnereim ebben, mert az egyik kicsit jobban ért ehhez, a másik kicsit jobban ért ahhoz. Nyilván, mivel az eszközökön keresztül kell, hogy szemléltessük a történetet, nagyon fontos, hogy a bábok, illetve a díszletek milyenek.

Mivel ez egy óvodás korosztálynak szánt darab, azt tartottuk fontosnak, hogy a színvilág és a képi világ az ő érzelmi felkészültségükhöz igazodjék. A fogadtatás nagyon jó volt. Ez egy nagyon kockázatos dolog, mert ugye nem beszélünk az előadásban, nagyon egyszerű hangjelzések vannak, csak picit rajzfilmszerű az egész. Amikor ezt az előadást elgondoltuk, akkor a legnagyobb kérdés az volt bennünk, hogy ma felvállalható-e egy ilyen alacsony ingerküszöbű előadás készítése, amikor ma már a rajzfilmek is sokkal erősebb hatású mechanizmusokkal vannak megtűzdelve. Végül is bennünket igazolt az eddigi tízegynéhány fellépés. Azt látjuk, hogy ha egy megfelelően intim környezetet tudunk teremteni és a gyerekek figyelmét más nem vonja el, akkor nagyon érzékenyek erre a tényleg nagyon egyszerű előadásra.”

Mától kezdve minden hétköznap Tanítás és meditáció címen csoportos foglalkozás van a buddhizmusról Ócsón a Közösségi Ház Pinceklubban három órától. A mai napon a Kelet találkozása nyugattal című előadáson vettem részt.

A program elején egy filmet láthatunk, egy angol buddhista oktató vezetett be minket a buddhizmus lényegébe. A karmáról beszélt, és elmondta, hogy akik nem medítálnak, és nem dolgozzák fel a tudatalattijukat, azokra haláluk után szakad rá a feladat, és a halál utáni pontos két hét alatt a lelkük nem tud annyira rendbe jönni, hogy egészséges, új, és szép életbe kerüljön. Az új élet első pillanata az előző vége, és az utána következő két hét nagyon befolyásolja a következő életet. Én ebben nem hiszek, de azzal egyetértek, hogy tényleg fontos, hogy a tudatos elménk körét bővítsük, mert azokat a dolgokat, amikre nem emlékszünk, például a gyerekkorunkból, ugyanúgy eltárolta az agyunk, valamelyik rejtett zugában. Ezek pedig befolyásolják a tetteinket és érzéseinket, belső korlátokat okozhatnak, amiket csak akkor tudunk kezelni és legyőzni, ha tudjuk, mik okozták őket.

Utána egy beszélgetés kezdődött el, és a résztvevők megkérdezhették azokat a dolgokat, amiket nem értenek. Az első kérdés persze az volt, hogy ha valóban létezik a reinkarnáció, akkor az hogy lehet, hogy míg régen tízmillió, ma hat és fél milliárd ember él a Földön.

Ha kezdetek óta itt vagyunk, honnan jöttek az új lelkek? A válasz erre az volt, hogy különböző

létdimenziókban élünk, és már kezdtem azt hinni, hogy azt fogja mondani, amit én szeretnék hallani, de nem: közölte, hogy régen halak és különböző állatok voltunk. Ezen persze sokan felhördültek, amin nem is csodálkozom, hisz a lelki fejlődés folyamatát nem biztos, hogy kukacként kezdtük el. Amit hallani szerettem volna, az az, amit Richard Bach: Illúziók című könyvében olvastam: mi egy másik dimenzióban élünk, és az élet olyan, akár egy film, amire beülünk és beleéljük magunkat az egyik szereplő életébe. A célja is ugyanaz: szórakozunk, tanulunk és szabadok vagyunk. Mindenki maga választja, hogy milyen életet szeretne végigélni, van, aki horrort, van, aki akciófilmet, katasztrófilmet, szappanoperát vagy éppen egy romantikus drámát szeretne, még akkor is, ha tudja, hogy szenvedni, sírni, félni és nevetni fog, boldog lesz és szerelmes, vagy magányos és kitalált. De azért választotta ezt a filmet, hogy átélje ezeket az érzéseket. És a moztulajdonos, nevezzük istennek, vagy bármi másnak, aki lehetőséget adott rá, hogy ezekben az életekben részt vegyünk, körülberül annyira fog minket pátyolgatni, vigasztalni, mint a rendező. A filmen már nem lehet, vagy akar változtatni, ha nem tetszik, ki lehet menni róla.

A klasszikus Toitói-ok felépítése a következő: egy lyuk, és jó esetben wc-papír, és csak reménykedhetünk, hogy sikerül bezárni. A mostani budikban viszont van kézmosó, tükör, wc-papír mindig, külön piszoár, és a lyukban víz van, ami a közvélemény szerint tényleg elnyeli a szagokat. Arról nem is beszélve, hogy ezeket valahogy sűrűbben, egy-két naponta ürítik.

Persze azért így sem tökéletes. Kéne például egy szemetes, és célszerű lenne egy kapaszkodó is két oldalt, mert az ember hosszú távon nehezen tartja meg az egyensúlyát.

Szerencsére elég sokat helyeztek el a faluban, így senkinek nem kell

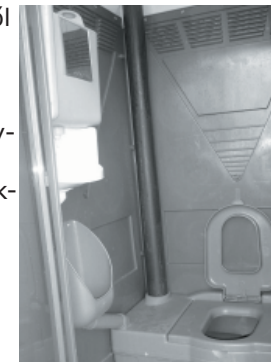
Ha sok ember van egy helyen, általában több mellékhelyiségre van szükség. Nemhiába láthatunk minden fesztiválon ideiglenesen kihelyezett pottyantós wc-eket.

messzire menni, ha gondja van.

Az emberek többsége meg van elégedve az új pottyantósokkal, bár a Toitói név sokkal nagyobb sikert aratott, sokan még a mostanit is így hívják, mert jobban hangzik.

„A Toifor addig jó, amíg rád nem döntik. Egyszer voltam Ócsón koncerten, és az emberek elkezdtek lökdödni, nagyon beTOItam.” A vízpedált egyébként a fele társaság nem találja, és igaz, hogy a fertőtlenítő folyadék elveszi a szagot, de a látványt nem... jó lenne egy olyan megoldás, mint az angol wc-eknél, mi csak a lyuk elejét látjuk, a végét már szerencsére nem.

De mindentől függetlenül, nagyon köszönjük őket a Völgynek, és le a fizetős budikkal, a „vendéglátósok örüljenek, hogy nem a küszöbre csináljuk”!

Bárkakoszt

Hétfőn este Pulán jártam a Bárka kikötőben. Jókedvű, szimpatikus emberek mindenütt, vígan esznek-isznak, táncolnak. Programom címe Főzés, de ne vágjunk rögtön a közepébe, kezdem az elején.

Este hétkor kezdődött a Bárka Színház Operett-előadása. Hosszú küzdelmem árán sikerült csak ingyen bejutni, ugyanis otthon, a sátramban felejtettem kedvenc völgyhíradós kártyámat.

Fél órával az előadás előtt érkeztünk, előtte éppen egy beszélgetés ment, nem csigázott fel különösebben, a két beszélgető igen unott stílusban beszélt. Bla, bla, bla... Egyszerre trágár szavakat hallottam ki az unott, monoton, hivatalos beszélgetésből, ami ebben a stílusban előadva igen meglepő.

Hétkor kezdődött végre az előadás. Nem a darabot, csak a hanganyagát adták elő a színészek. Nem volt jelmez, se díszlet, sem szabályok, csak énekelni kellett. Nem kellett játszani sem, de persze nem maradt ki az éneklésből egy-egy kis apró mozdulat, mosoly, tekintet, ami magából a daraból köszön vissza.

A dalok mind vidámak voltak, jól érthetőek, könnyed dallammal. Látszott a szereplők jókedve, hogy szeretik a darabot, és ezt az örömet a közönség is átvette. Ilyen egy jó színész. Játék nélkül képes színessé tenni egy darabot.

Az előadás után következett egy egyórás szünet, mely elég volt arra, hogy megvegyem az előadás cd-jét, és

egyek az ingyen lecsóból. Boldogan álltam be a sorba, mert nem számítottam ingyen kosztra. Nagyon jókor jött, már kopogott a szemem az éhségtől. A sor közepén ácsorogtam, mikor egy nagy tömeg tányért adott a kezembe, hogy

összam szét. Az időközben előkerült kártyám miatt dolgozónak nézhetek, mert mindenki engem kérdezett a kosztról. Mikor lement az

előttem kanyargó sor, megpillantottam a nagy bográcsot, amiből merőkanállal kaparták ki az illatozó ételt. Gyerekadagot kértem, biztos, ami biztos. Nagy lendülettel nekiestem, de nem számítottam arra, hogy az egész számat, nyelvemet végigforrázza az amúgy finom étel.

Láttam, mások is jól érzik magukat, vígan esznek, isznak, valaki a gyerekét eteti, más úgy tömi magába, hogy bekapni sem tudja rendesen az apró falatokat. Ilyenkor egy-egy paprikadaráb kibukkan a szájából, és ott fújja a szél, amíg le nem nyeli az előző kört. Egyeseknek csak a maradék jutott, ők kenyérral tunkolták ki a bogrács alján maradt szaftot.

Mohácsi vész

Este tizenegy órakor kezdődött a filmvetítés Pulán, az Egy Kiss Erzsi Zene után.

Már fél hét óta kinn voltunk a helyszínen, egy szál pólóban indultunk el

főhősök karaktere, kinézete is igen ironikus. Kapa fekete csuklyás, magas, félelmetes fizimiskájú, kicsit bolond, amúgy a magyarságért elszántan küzdő karakter. Pepe ezzel szemben butácska,

szerencsétlen, ugyanakkor igencsak helyén van az esze, bár kicsit földhözragadt. Eleinte örültek nézte Kapát, mert mindig kergette tébolyult ötletével, miszerint menjenek vissza 1526-ba, hogy megakadályozzák a mohácsi vészt, visszaállítsák a csata előtti

még délután négykor, nem számítottunk ekkora hidegre. A vetítés kezdetekor elfoglaltuk helyünket az első sorban a fűvön. Bár itt mindenki feküdt, én nem mertem elengedni magam, féltem, ha kényelembe helyezkedem, nem bírok uralkodni fáradtságom és elbóbiskolok. Persze a többiek rögtön lefeküdtek, és már aludtak is. Jancsó Miklós és Grunwalsky Ferenc ironikus filmje a Mohácsi vész. Két időben játszódik egyszerre, napjainkban, illetve 1526-ban. E két idő között szereplőink egy időgép segítségével utaznak, ami „spéci H2O-val” működik. Ez a gépezet egy motorbiciklihez hasonlít a legjobban, kinézete igen primitív, gyerekes. Már maga a

„aranykort”. Pepe egy vérszerződés, és a börtönből való kiszabadulása után Kapával visszament az időben a XVI. századba. A magyar királyt bár lefejezik, de sikerül rávenni a török szultánt, hogy tárgyaljon velük. A tolmácsot kiküldték a főhősök a tereméből, mondván, úgyis a magyar lesz az a nyelv, amit mindenki beszélni fog, nem kell tolmács. „Hadd szokja!” A török uralkodónak megtanították az elismerem szót, majd fölolvastak egy nyilatkozatot, amit aláírtak vele. Nagy volt az öröm, a film végén a főhősök az időgéppel visszautaztak a jelenbe. A történet nekem kicsit lapos volt, de a filmben nagyon jók voltak az apró

ELFELEDVE LENNI ÉS MEGSZÜLETNI

Vannak elfeledett dolgaink. „Remekül elfelejtettünk játszani” – mondta

úgy három hónapja nekem a Múzeománia Alapítvány vezetője. Lehet, hogy igaza volt. De ha elfelejtettünk játszani, akkor legalább azt tudjuk még, hogy hogyan kell felfedezni.

A kapolcsi Játékudvarban rengeteg érdeklődő gyűlt össze a táblás és népi játékok pavilonjánál. Kicsit sajnáltam, hogy elkéstünk. Nem tudtuk átvágni magunkat az érdeklődők erdején. Nem tudtunk hozzájutni egyik játékhoz sem, mert szorított az idő, és egyébként sem lehetett. Nem tudtam

beszélni a játékok készítőjével, Lőrincz Lászlóval. Hogyan lettek a fotóim, azt sem tudom. El sem mertem hinni az egészet. Felnőttek, gyerekek, fiatalok vegyesen. Mindenki ugyanazzal az élvezettel, érdeklődéssel fordult e tárgyak felé, melyeknek lelkük van. Nem is akármilyen! Mert egyszerűen nem tudnak gonoszak lenni. Ha akarnánk és kényszerítenénk őket, akkor sem. Ők csak mosolyt és jókedvet, derűt tudnak varázsolni az arcokba és szívekbe. Néha... úgy... na mindegy. Amit a leginkább sajnáltam, hogy nagyon sok játék nevét, szabályát, működését nem sikerült megtudnom. Magunktól rájönni pedig igencsak nehéz. Szinte lehetetlen. De ez már a logikai és táblás köz történt, amik azért néha sok bosszúságot okoznak a kedves játékosoknak. A rendezők készültek mindennel, mindenkinek. A kisebbek jókat nevettek a maguktól mozgó fasárkányokon. A nagyobbak ügyességüket mérhették fel azon a játékon, amelyen egy karikát kellett eljuttatni a célba különböző karok segítségével. Az igazán profiknak és azoknak, akik

szeretik a kihívásokat, ott volt a malom, a sakk és ezernyi más, ehhez hasonló játék. Számomra az egyik legkedvesebb a csirkézés volt. Képzelnének el egy kb. másfél méter magas farudat, melynek a tetejére hat madzag van kötve, ezek lelógnak az oszlop aljáig. Ott három csirkebábu fekszik, mindegyik két-két madzagon függ. A játékosoknak amadzagokat húzkodva kell feljuttatniuk a

csirkéket az oszlop tetejére. Aki az első, az... Örülök, hogy nem felejtettünk el játszani. Örülök, hogy még mindig felfedezzük a játékok szépségét.

Még a plüssmacit is táncba vitték

Szeretem a kisgyerekeket. Mentesek még minden rosszindulattól és őszinték. Ezért szívesen látogattam ki a kapolcsi Malomszigetre, ahol Gyerekjátászó címen rendeztek gyerekbulit.

Már a helyszín maga sem hétköznapi, de a játékok igazán ötletesre sikeredtek.

Ami elsőre szemet szúrt, az egy nem túl szokványos fa körhinta volt. Egy ízlésesen faragott faszerkezetről van szó, amit középen két ember forgat, a négy sarkán lógó négy kosárban pedig kisgyerekek ülnek és kacagnak. Természetesen itt is tele volt minden bódékkal. A legkülönbözőbb dolgokat vehette meg az érdeklődő. Akadtak fazekasmunkák, de népi hangszereket is beszerezhattünk volna. Persze mindenféle ételeket, édességeket is megpróbáltak ránk szólni.

Már a kezdés után egy órával elég sokan voltak, és éltek is a rengeteg lehetőséggel.

Kicsit előrébb mentem, ahol éppen a színpadot építette néhány völgymunkás. A színpad előtt már nagyban játszottak a gyerekek. A Fakutya zenekar muzsikált nekik. Ez egy elég érdekes felállítás: egy hegedűsből, egy mélyhegedűsből és egy nagybőgősből áll a csapat, de a bőgős

három brácsahúrt rakott fel hangszerére, ami így egészen máshogy szólt. A zenére néhány

nagyon jól szórakoztak.

Kicsit később, nagyjából egy óra múlva már sokkal többen játszottak. A szervezőknek okozott is egy apró problémát a rengeteg kisgyerek egy kupacban tartása, de sikerült nekik. „Persze vannak kisebb bajok, de a gyerekekért mindent megteszünk” – mondta lelkesen az egyik szervező hölgy,

felőtt vezetésével

körjátékszerű táncot jártak a gyerekek. A táncba bevettek egy plüssmacit is, aki láthatóan nem tiltakozott ellene. A vezető mondták a lépéseket, amiket a csemeték nagyon ügyesen követték. A szülők a kör körülülhettek le, innen figyelték lurkóikat, ak

A legfeketebb ország

Kiállítás, színházi darab, mindkettő egy helyen, Monostorapáiban. Hatalmas tolongás a cirkusz előtt, egy nagy fekete tábla hirdeti feketével, hogy a Feketeország című színházi darabot itt mutatják be.

Nemrég még képeket nézegettünk, most meg itt állunk a tömegben, hogy megfelelő kategóriájú helyet találjunk magunknak, ha egyszer benn leszünk. Nincs nálam az igazoló kártyám, más néven: „zöld kártya”. Remélem így is be fognak engedni, hisz velem van Tündi, aki kevésbé fele-

dékeny, mint én, és van kártyája.

Egyszer csak a hangszóróból egy férfihang süvít ki és bejelenti fél kilenckor, hogy a produkciót egy kis csúszással fogják elkezdni. De minek jelentették be, hisz már nyolckor mennie kellett volna a darabnak, tehát még a vak is látja, hogy csúszás van! Várunk és várunk, míg végre kinyílik a kapu és belépnek rajta az első emberek, akik már egy óra óta tolongtak a kapu előtt. Lassan

mi is átlépjük a bejáratot minden malőr nélkül, bent viszont már csak a lépcsőn van hely, ami – mint a későbbiek folyamán kiderült – nem túl kényelmes.

A teremben már mindenki várja a műsort, melyben többek között Csákányi Eszter és Mucsi Zoltán is szerepel. Mi is elhelyezkedünk. Eközben a kivetítőn különböző politikai hírek jelennek meg hangos sípolással.

Egyszer csak bejön egy nő és elkezd játszani a klarinétjával,

de nem a klarinétján. Aztán szép lassan beszállingózik a többi színész is. Eléneklük a főcímdalt, majd elkezdődik a műsor. Megjelennek a kivetítőn különböző

hírek, a színészek pedig a maguk módján kommentálják őket, persze nem úgy, mint a Heti hetesben.

A tömeg őrzöng, tapsol, eközben hirtelen kialszik a világítás. A szereplők hangosan káromkodva keresik meg a baj forrását és teljesen szétbontják a villanyórát. És ezek csak a legkisebb jelenetek, melyeket említék.

A műsort egyébként tizennyolc éven felüliek tekinthetik meg. Az elején még nem értettem, miért. Aztán bent a hatalmas káromkodások és erotikus jelenetek között ráé-

bredtem, hogy mégis kell az a kis korlátozás.

A színészek egyébként nagyon jól játszottak, a műsor is nagyon jól sikerült, a közönség pedig legalább négyszer visszataszította a szereplőket. És ők mind a négyszer visszajöttek...

A Völgynapok alatt még többször megtekintheti a nagydémű a darabot, mely mai társadalmi helyzetünkre próbálja meg felhívni a figyelmet.

Pacemaker a Lőtéren

A pécsi *Pacemaker* együttes hétfőn este kilenc órakor lépett fel a taliándörögdi lőtéren. A színpadon egész nap színes műsort láthattunk, de a napot az esti koncert koronázta meg. A fiatal banda a könnyű rock képviselőitől játszott rengeteg ismert, illetve kevésbé ismert számot. Az együttes repertoárjában szerepelnek: U2-, Santana-, Beatles-számok, illetve több hasonló stílusú előadó zenéje. Az együttesről sajnos nem sikerült túl sok mindent megtudni. Mint mondták, nemrég alakultak. Szerencsésük, hogy jó helyre nyúltak, és a zene, amit játszanak, a legkiválóbb zenészek dalaiból áll. Mindegyik szám megmozgatta a közönséget, bár először nehezen lehetett táncra bírni az embereket. A színpad előtt a beszerelésnél már páran pörgették a meteort. Nem kis ügyesség kell ehhez a játékhoz. Két kötél végén van egy-egy súly, és két kézzel kell forgatni a játékot. Aztán érkezett még egy nagyon laza stáb is, egy nagyon laza operatőrrel, aki strandpapucsban, a kamerát vállszíjon lógatva videózott. Aztán lassan megérkeztek a „késők” is. A társaság felélénkült és a kitűnő, dallamos számokra mindenki elkezdte ropni. A sörátorban is táncoltak, mert

már nem fértek el a színpad előtt. A műsor alatt elindultam egy sétára. Még a falu közepén is hallatszott a zene és még ott is voltak páran, akik az együttes játékára rázták magukat. A hangulat a végére lett a legjobb. A közönség nem tervezte a hazamenetelt. A fellépők azonban időhöz voltak kötve. Ennek ellenére a közönség biztatását nem hagyhatták figyelmen kívül, és még ráhúztak egy kicsit a bulira.

Sok ilyen ügyes, tehetséges zenészekből álló együttesre lenne szükség. Bár megmaradásuk a rengeteg nehézség miatt nem szavatolható. Pedig az ország zenei ízlése a sok igénytelen muzsika miatt erősen romló. Igényes, sok munkával és hozzáértéssel készített zenét csak akkor fog meghallgatni valaki, ha nincs félrenevelve azzal, hogy folyton alacsonyabb minőségű zenét hallgat.

Indiai zene Dörögdön

Halvány pasztellszínek, gyenge, sárgás megvilágítás. Halk dobszó. Az indiai zene. Ezt a Magyarországon egzotikusnak számító távoli indiai muzsikát játssza *Szalay Péter*. Vele készült a riport. Szalay Péter:

- Ma este klasszikus indiai zenét lehetett hallani. Egyébként sokféle más fúziós zenét is játszottunk. A hangszerek, amelyek láthatóak voltak, több száz, illetve ezer éve léteznek már a klasszikus indiai zenei kultúrában. A bancuj, a bambuszfuvola és a table, amely a legfontosabb hangszer.
 - Miből készülnek ezek?
 - A bancuj egy egyszerű bambuszcső. Persze nem olyan egyszerű úgy elkészíteni, hogy tisztán szóljon. Nagy szakértelemre van szükség minden darab készítéséhez, éppen úgy, mint minden hangszernél. A table egy kicsit bonyolultabb. Egyik

változata például basszus-funkciót lát el. Két részből áll a hangszer. Ez bronzból készül, tehát fémötvözetből, és ezt, illetve ennek a magasabb hangon megszólaló változatát is kecskebőr fedi. Ez egy többretegű kecskebőr. A magasabb változat azonban nem bronzból készül, hanem egy nagyon vastag, rostos, esztergált indiai fafajtából. Minden indiai ütőhangszer bőrfelületének közepén található az a bizonyos siari, mely membrán-funkciót lát el. Ennek köszönhető ezen hangszerek semmi máséhoz nem hasonlítható, hosszan lecsengő zenei hangja.

- Ezek menyit változtak az idők során?
- Ezek bizony nagyon sokat változtak. De egyvalami közös bennük: az alapillérek, a ritmikus ciklus, illetve az egész dallambéli szervezés. Mindez nagyon régóta, mintegy háromezer éve változatlan.
 - Még hol találkozhatunk önökkel itt a Völgyben?
 - Ezen a héten 29-én, csütörtökön Öcsön, a Kőfejtő színpadán este fél tízkor játszottunk. Ez egy nagyon izgalmas, cigány dalokat feldolgozó produkció lesz. Mi heten aktívan muzsikálunk. Koncertezünk külföldön is nagyon sokat. Én két napja jöttem haza Párizsból. De egy kvartettel szerepeltünk Velencében fesztiválon, Hollandiában, tehát sokfelé járunk.

KUKUCS!

Milyenek az emberek, mikor lencsevégre kapják őket? Milyen a mai divat? Az E.ON Ipari Tehetségponttól ezt mind megtudhatjuk.

A programfüzetben sportos kiállításnak írták, de még nem jöttem rá, miért.

Ugyanis én nem láttam semmi sportosat benne.

Egy általános iskolát teljesen elsötétítettek, a világítást pedig érdekes lámpákkal oldották meg. Mikor beléptem, minden a feje tetejére állt! Szó szerint. A plafonon voltak a székek és az asztal (melyen mellesleg egy doboz sör is gubbasztott), a padlón pedig a csillár. A helyre azt mondhatnánk, hogy nagyon aranyos – talán ez a helyes szó. A tárlat nem volt nagy, de annál többről mesélt. Furcsa ruhák lógtak le egy madzagról, de magam sem tudtam behatárolni, hogy milyenek. De a fotókon már valamivel tisztábbnak tűntek, ugyanis a bemutatásuk egy férfin történt. Egy tipikus reklámfilmnek tűnt, természetesen az egész „spontán”. „Az öltözék most akciós áron kapható, csak nálunk! A hídon, az utcán, forróságban, fagyban – egyszerűen mindenhova kiváló!” Senki sem fordult meg utána, hogy: „Atyaég, hogy néz ki!” Pedig én biztos ezt tettem

volna. Aki kíváncsi, milyen a mai stílus, feltétlenül nézzen be oda!

A kiállítás másik oldala

már sokkal jobban elnyerte tetszésemet. Csodálatos fotókat tekinthettünk meg nemcsak a fővárosunkról, hanem még a külföldön

elkapott pillanatokról is. Egy bolt kirakatára eső tükörkép, az óriáskerék elmosódott fényei – igazán nagy alkotások. Fiatalt, időset, szépet és kevésbé szépet is egyaránt megörökítettek.

Kukucs! Ezért is ez a tárlat neve, mert bemutatja az emberek tekintetét, az érdeklődést visszatükröző arcukat, a mosolyt és még sorolhatnám. A fotós célja, hogy olyat lásson meg, amit mások alig, illetve nem is vesznek észre. Hogy színre vigye a különös dolgokat, amik behálózzák világunkat, és továbbadja ezt a „vak” nézőknek.

Vigyázz! Törékeny!

A taliándörögdi kiállítások közül talán ez a legerdekesebb. A Völgyújságban ezt találhatjuk meg róla: „Óvatos kiállításnézés, tele meglepetésekkel és >>negatív élményekkel<<, mármint ha mégsem voltál kellően elővigyázatos, s levertél egy felbecsülhetetlen értékű üvegtárgyat. Fizetés távozásnál.”

Amikor belép az ember a kiállítás termébe, egy felejthetetlen érzés fogja el: egy körülbelül 4 méter hosszú és 1,5 méter magas lejtőt lát maga előtt. Első gondolatra egy sípályának is tűnhet, de ha jobban megnézi az ember, akkor egy hierarchikusan felépülő társadalmat láthat.

Az emelkedő tetején áll a nagy kancsó, mely lehet az istenük totemoszlopa, vagy az állam első uralkodójának szobra. Ezután következnek két kisebb kancsó, amelyek az éppen uralkodó király és felesége. Ez azért is áll biztosan, mert a királyné kicsit teltebb kancsó. Már itt az elején le is vonhatjuk azt a következtetést, hogy e társadalom nagyon vallásos lehetett, mert az uralkodók fölött állt az Isten és annak hű szolgája, a pap, aki hátulról mozgatta a szálakat, valamint megváltoztatta a birodalom sorsát igen rövid idő alatt. A következő sorban díszes köcsögöket láthatunk, melyek a papokat szimbolizálják. Őket követi két borosüveg gyönyörű kerámiaruhában. A birodalomban ők tölthették be a hercegek, grófok, bárók szerepét. Majd a sok embernek már hiányzó katonaság következik. Ezt a két váza támasztja alá, mert az egyik egy katonai csillag található, míg a másikon egy vöröskereszt. Érdekes, hogy a katonaság alá

tartozik az orvostudomány és nem a papokhoz. Ez arra utal, hogy a vallásosság ebben a birodalomban nem olyan volt, mint Európában a sötét középkor. Ezután a lejtő egyre meredekebb lesz. Ebből egyszerűen levonható a következtetés: itt is megvolt a gazdagok és szegények közti különbség. A lejtő lenti részén találhatunk egy ezüst teáskészletet, ők lehettek a kereskedők. Majd pár nagy köcsögöt és vázát vehetünk észre. E tárgyak szimbolizálják a birodalom iparosait, földműveseit. A lejtő legalján pedig egy üveg hamutartó látható. Ennek is megvan az egyszerű magyarázata: ide tartoztak a tolvajok, gyilkosok, árulók és más elvetemült gazemberek. Ez azért lehetséges, mert a hamutartóban hamu van, vagyis aki ide bekerül, annak a lelke már elsorvadt a pokolban és innen már csak egy kiút van: a halál.

Remélem, aki megnézi ezt a kiállítást, ugyanezt a birodalmat látja, amit én láttam.

A FÜSTBEMENT TERV

Kora este rendezték az öcsi református templom kertjében a Szerelmi szimbólumok a népművészetben című előadást. A helyszínre érve kisebb tömeg gyülekezett már az udvaron, mindenki a diavetítéssel egybekötött monológokat várta. Nem hiába.

Az emberek lassan szép kis tömeggé verődtek össze és csaknem teljesen betöltötték a rendelkezésre álló teret. Erre nem számítottam, néhány embert vártam csupán, de a látvány mindenképpen kellemes csalódás volt. Egy-egy beszélgetésből elkapott szófoszlányok és mondatdarabkák arról árulkodtak, hogy az embereket nagyon is érdekli a téma és kíváncsiak a népművészet rejtett szimbólumainak értelmezésére.

Az előadást Hegedűs Zoltán szegedi tanár tartotta, nagy sikerrel. Az egyórásra tervezett műsor végülis egy vetítésen alapult, ahol különböző népművészeti tárgyak fotóit mutatták be. A diák nézegetése közben a tanár úr kommentálta a látottakat. Láthattunk cserépdarabokat és szötteket egyaránt. Az egész program hasonló volt egy verselemzéshez,

minden képhez meghallgathattuk saját kis történetét. Hegedűs tanár úr például elmesélte, hogy jelentős szerepet kap népművészetünkben a kígyómotívum vagy a virágábrázolás.

Mivel semmi sem tökéletes, a technika ördöge ennél a programnál is megoldotta, hogy ne sikerüljön tökéletesre az este. Ugyanis a műsor közepe felé járva egy kis gikszer csúszott a számításba. A hangulat fokozására egy magnóról szóltak népdalok és ehhez hasonló nóták. Tehát ez a kis alkalmatosság mondta fel a szolgálatot és a normalistól eltérő módon gyorsítva játszotta le a zenei anyagot. Elsőre nem sikerült orvosolni a problémát, másodikra sem. A tömeg halankán zúgolódott, de ez a kis malőr igazán nem bontotta meg az este varázsát, mely végül sikeresen zárult. A program a hivatalos kiírástól eltérően csúszott ugyan egy kicsit, fél órát, de mindenképp érdekes dolgokat tudhattunk meg kis hazánk népművészetének titkairól. Ettől a kis hibától eltekintve élvezhető előadást láthattunk az öcsi templomkertben.

KÉPEK A KERTBEN

A 26-ai programok közül egy esti előadást néztem ki magamnak. Öcsön Laár András és barátai, Szekeres Attila és Laár Dávid, tartanak előadást este 19.00-tól, a humor és a zene jegyében. A téma érdekelt: A Szépség és az Abszurd.

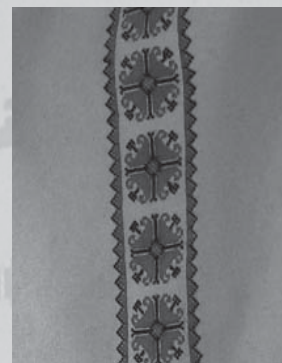
Így hát elindultam és Öcs felé vettem az irányt. Az út hosszú, ezért nem egyedül vágtam neki a távnak. Amíg a cél felé haladtunk, arról beszélgettünk, mit is jelent nekünk a szépség és az abszurd fogalma.

Sok minden felmerült, a belső értékek, a külső fontossága. Felvetődött, hogy létezik-e olyan, hogy belső szépség? Nem mindig voltunk egy véleményen. Az abszurd fogalmával addig jutottunk, hogy valami olyan dolog lehet, ami eltér a mindennapitól, a megszokottól. Lassan egy óra-ja sétáltunk, amikor úgy döntöttünk, inkább stoppolunk, mivel a percek gyorsan peregetek, fél óránk maradt odaérni. A tervet sikerrel véghezvittük, tízpercnyi

stoppolás után Öcsön voltunk és kerestük a közösségi házat. Amikor már ott álltunk előtte, csak akkor döbrentünk rá, előbb kellett volna érkezünk. Sokan voltak, nagyon sokan. Ezért a hely teljes kihasználtsága miatt

nem tudtunk betörni az előadásra. Végül a beszélgetést a ház lépcsőjéről hallgattuk végig, mármint azt, ami kihallatszott belőle, ezért konkrétumokról nem tudok beszámolni. A kiáramló vendégektől annyit tudtunk meg, hogy a beszélgetést zeneszámokkal kötötték össze, ami még jobban feldobta a hangulatot.

A megkérdezettek többsége arról számolt be, hogy nagyon élvezte a műsort. Mindenesetre mi csalódottan indultunk hazafelé Öcsről. Ugyan negatív élményekkel, de egy biztos, hasznos tanulsággal. Ez a program bebizonyította nekem, hogy jobb biztosra menni, mint a megérzésemre hagyatkozni. Legközelebb legalább fél órával a programkezdés előtt a helyszínen leszek, így talán mindenhova sikerül majd bejutnom.

„A vetítés aktusa szent dolog!”

Kapolcs. Este tíz óra. Romos épület körvonalai sejlenek a homályban. Közeledünk. Átadhatjuk magunkat az élménynek. Minden éjszaka eufória. A nézők odaadóak, szeretnek csak nézni, együtt élni a szereplőkkel. „A Pajtamozgó szent hely” – állítja a vetítések házigazdája, a „mozigépész”-filmrendező Gödrös Frigyes.

Hétfő éjszaka A mohácsi vész című filmet láthattuk. A kezdés előtt negyed órával már nem lehetett beférni. Körülbelül száz ember kacagott jóízűen az első perctől az utolsóig a félig nyitott pajtában. Hatalmas kövekből épült masszív falak, zilált tetőszerkezet. Egy szóval: hangulatos.

Szép lassan a stáblista is a végére ért, kiürült a helyiség. A házigazdával ülök le beszélgetni. Idősödő úriember, telítve a film, a mozi iránti rajongással és szeretettel. Ő felel az itt vetítendő programokért, azt nézzük mi, amit ő akar. De ha egyszer mindig jó nekünk, amit akar! A pajtamozgót Betlehemhez hasonlította, a mi kis kapolcsi mozink szent Betlehem. Szent Betlehem, szent vászonnal, szent kamerákkal forgatott szent filmmel. A fények kigyúlnak, a néző ámulatba esik, belemerül a technika csodájának és az emberi találékonyságnak gyönyörű egyvelegébe. Ezt élvezheti az emberiség már a századfor-

duló óta. Hogy mit nézzünk? Az lényegtelen. Vannak jó alkotók, vannak rossz történetek, léteznek humoros és akár nézhetetlen filmek. Mindegy, hogy Chaplin Aranylázát vagy a Lumière-fivérek alkotását tekintjük meg, magával ragad a mennyei élmény.

Frici bácsi elmesélt egy rövid történetet: évekkel ezelőtt a vásznon ítéletidő jelent meg. És mintha ez jelt adott volna az időjárásnak, a valóságban is elkezdett szakadni az eső. A nézők hallgatták a sztereo hanghatásokat, emellett saját bőrükön is tapasztalták a legördülő cseppek piciny ütéseit. Egy nagy közösséggé egyesültek és megérintették a kifeszített vásznat.

Csak hallgattam, ahogy odaadással beszél az alkotás, a vetítés, az élmény szépségeiről. Egyszerűen sugallta és befogadtatta velem azt az imádatot, amit ő már évtizedek óta ismer, ami behálózza mindennapjait és bearanyozza életét.

Impresszum

Főszerkesztők:

**Horváth Ildikó
Szabados Péter**

Korrektor:

Szilvásy György Péter

Vezető Tanár:

Papp László

Tördelőszerkesztő:

Raffay Réka

A cikkeket írták és szerkesztették:

Bakos Veronika

Bánki Péter

Czár Krisztián

Dezső Alexandra

Fábián Diána

Ferenczi Brigitta

Gasparovits Dóra

Jusztin Andrea

Kántor Lili

Katona Zita

Kertész Orsolya

Lakatos Dávid

Mráz István

Ress Tünde

Sipos Dávid Günther

Spankó Anita

Treuer Bálint

Vargha Máté

2004

Szent László Gimnázium